

Datum van
inontvangstneming

:

08/12/2022

Zaak C-658/22**Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie****Datum van indiening:**

19 oktober 2022

Verwijzende rechter:

Sąd Najwyższy (Polen)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

2 september 2021

Verzoekende partij:

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Rechtsvragen van de Pierwsza Prezes Sądu Najwyższego (eerste president van de hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken) betreffende oneerlijke bedingen in aan vreemde munten gekoppelde of in vreemde munten geïndexeerde leningsovereenkomsten

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële vraag

Het begrip van onafhankelijke, onpartijdige rechterlijke instantie die vooraf bij wet is ingesteld en die de justitiabelen daadwerkelijke rechtsbescherming op de onder het recht van de Unie vallende gebieden verzekert, artikel 267 TFUE

Prejudiciële vragen

1) [M]oeten artikel 2, artikel 6, leden 1 en 3, en artikel 19, lid 1, tweede alinea, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), gelezen in samenhang met artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), aldus worden uitgelegd dat niet kan worden beschouwd als een onafhankelijke, onpartijdige rechterlijke instantie die vooraf bij wet is ingesteld en

die de justitiabelen daadwerkelijke rechtsbescherming op de onder het recht van de Unie vallende gebieden verzekert, een rechterlijke instantie van een lidstaat die in laatste aanleg uitspraak doet [Sąd Najwyższy (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Polen)], waarin personen zitting hebben die tot rechter zijn benoemd in strijd met de fundamentele rechtsregels van die lidstaat inzake de benoeming van rechters, welke schending inhoudt:

a) dat de vacante betrekkingen van rechter bij de Sąd Najwyższy door de president van de Republiek Polen zijn gepubliceerd, zonder voorafgaande medeondertekening van de voorzitter van de ministerraad,

b) dat er, in strijd met de beginselen van transparantie en billijkheid, een voorbenoemingsprocedure is georganiseerd door een nationaal orgaan, de Krajowa Rada Sądownictwa (nationale raad voor de rechtspraak, Polen), dat door de omstandigheden van zijn oprichting voor wat betreft het uit rechters bestaande deel en de wijze waarop het functioneert, niet voldoet aan de eisen van een grondwettelijk orgaan dat de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en van de rechters beschermt,

c) dat door de president van de Republiek Polen benoemingsbesluiten worden overhandigd voor benoemingen tot het ambt van rechter in de Sąd Najwyższy, ondanks het feit dat het besluit van de nationale raad voor de rechtspraak, dat het voorstel voor de benoeming tot rechter bevat, eerder bij de bevoegde nationale rechter [de Naczelny Sąd Administracyjny (hoogste bestuursrechter, Polen)], is aangevochten, dat de Naczelny Sąd Administracyjny de tenuitvoerlegging van dit besluit overeenkomstig het nationale recht heeft geschorst en dat de beroepsprocedure niet is afgerond, waarna de Naczelny Sąd Administracyjny het bestreden besluit van de nationale raad voor de rechtspraak wegens onrechtmatigheid nietig heeft verklaard en dit besluit definitief uit de rechtsorde heeft verwijderd, waardoor het benoemingsbesluit tot het ambt van rechter in de Sąd Najwyższy de in artikel 179 van de Poolse grondwet vereiste grondslag, met name de voordracht van de nationale raad voor de rechtspraak voor de benoeming tot het ambt van rechter, heeft verloren?

2) [M]oeten artikel 2, artikel 6, leden 1 en 3, en artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU, gelezen in samenhang met artikel 47 van het Handvest en artikel 267 VWEU, aldus worden uitgelegd dat zij in de weg staan aan de toepassing van een nationale regeling als die van artikel 29, leden 2 en 3, artikel 26, lid 3, en artikel 72, leden 1, 2 en 3, van de ustawa o Sądzie Najwyższym (wet op de Sąd Najwyższy) van 8 december 2017 (geconsolideerde tekst: Dz. U. van 2021, volgnr. 154), voor zover deze op straffe van een tuchtrechtelijke sanctie in de vorm van ontzetting uit het ambt, verbieden dat de rechtmatigheid van de benoeming van een rechter of zijn uit de benoeming voortvloeiende bevoegdheid tot het verrichten van rechterlijke taken wordt vastgesteld of onderzocht alsook dat verzoeken tot wraking van een rechter op die gronden inhoudelijk worden beoordeeld, ervan uitgaande dat dit verbod gerechtvaardigd wordt door het feit dat de Unie de grondwettelijke identiteit van de lidstaten eerbiedigt?

3) [M]oeten artikel 2 en artikel 4, leden 2 en 3, gelezen in samenhang met artikel 19 VUE en artikel 267 VWEU, aldus worden uitgelegd dat een beslissing van een grondwettelijk hof van een lidstaat [Trybunał Konstytucyjny (grondwettelijk hof, Polen)], waarin de onverenigbaarheid wordt vastgesteld tussen de Poolse grondwet en de beslissing van de in laatste aanleg rechtsprekende nationale rechterlijke instantie (Sąd Najwyższy) niet eraan in de weg kan staan dat wordt beoordeeld of een rechterlijke instantie onafhankelijk is en dat wordt onderzocht of de rechterlijke instantie een bij wet ingesteld gerecht is in de zin van het Unierecht, ermee rekening houdend dat de beslissing van de Sąd Najwyższy bovendien strekte tot uitvoering van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie, [dat] de bepalingen van de Poolse grondwet en de toepasselijke wetten (van het nationale recht) het grondwettelijk hof niet de bevoegdheid verlenen om rechterlijke beslissingen te toetsen, met inbegrip van de beslissingen die tot doel hebben discrepanties in de uitlegging van wetten die zijn genomen krachtens artikel 83 van de wet van 8 december 2017 betreffende de Sąd Najwyższy (geconsolideerde tekst 2021, volgnr. 154) te beslechten, en bovendien dat het Trybunał Konstytucyjny door de wijze waarop het thans is samengesteld, geen bij wet ingestelde rechterlijke instantie is in de zin van artikel 6, lid 1, van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (Dz. U. 1993, nr. 61, volgnr. 284, met wijzigingen)?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Artikel 2, artikel 4, leden 2 en 3, artikel 6, leden 1 en 3, artikel 19, lid 1, tweede alinea VEU;

Artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”);

Artikel 267 VWEU;

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Artikel 179, artikel 187, artikel 188, artikel 189 en artikel 190 Konstytucja RP (grondwet van de Republiek Polen; hierna „Poolse grondwet”);

Artikel 26, leden 2 en 3, artikel 29, leden 2 en 3, artikel 72, leden 1, 2 en 3, artikel 83, artikel 87, eerste zin, artikel 88 van de ustawa o Sądzie Najwyższym (wet inzake de Sąd Najwyższy) van 8 december 2017 (geconsolideerde tekst: Dz.U. 2021, volgnr. 154);

Artikel 33 van de ustawa o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (wet inzake de organisatie van en de procedure voor het Trybunał Konstytucyjny) van 30 november 2016;

Korte uiteenzetting van de feiten en van de procedure in het hoofdgeding

- 1 Bij het onderzoek van de door de eerste president van de Sąd Najwyższy in haar verzoek van 29 januari 2021 aan de Sąd Najwyższy voorgelegde rechtsvragen betreffende oneerlijke bedingen in aan vreemde munten gekoppelde of in vreemde munten geïndexeerde leningsovereenkomsten, heeft de Sąd Najwyższy, in volledige samenstelling van de Izba Cywilna (civiele kamer), twijfels geuit over de uitlegging van het Unierecht.
- 2 De twijfels van de Sąd Najwyższy hebben betrekking op drie kwesties. In de eerste plaats betreffen zij de vraag of een rechterlijke instantie van een lidstaat die in laatste aanleg uitspraak doet (Sąd Najwyższy), waarin personen zitting hebben die tot rechter zijn benoemd in strijd met de fundamentele rechtsregels van die lidstaat inzake de benoeming van rechters, een onafhankelijke, onpartijdige rechterlijke instantie is die vooraf bij wet is ingesteld en die de justitiabelen daadwerkelijke rechtsbescherming op de onder het recht van de Unie vallende gebieden verzekert. Ten tweede vraagt die rechter zich af of nationale rechtsregels die, op straffe van een tuchtrechtelijke sanctie in de vorm van ontzetting uit het ambt, verbieden dat de rechtmatigheid van de benoeming van een rechter of zijn uit de benoeming voortvloeiende bevoegdheid tot het verrichten van rechterlijke taken wordt vastgesteld of onderzocht alsook dat verzoeken tot wraking van een rechter op die gronden inhoudelijk worden beoordeeld, toelaatbaar zijn. Ten derde hebben de twijfels betrekking op de vraag of een beslissing van een grondwettelijk hof van een lidstaat (Trybunał Konstytucyjny), waarin de onverenigbaarheid wordt vastgesteld tussen de Poolse grondwet en de beslissing van de in laatste aanleg rechtsprekende nationale rechterlijke instantie (Sąd Najwyższy) niet eraan in de weg kan staan dat wordt beoordeeld of een rechterlijke instantie onafhankelijk is en dat wordt onderzocht of de rechterlijke instantie een bij wet ingesteld gerecht is in de zin van het Unierecht, temeer daar het Trybunał Konstytucyjny door de wijze waarop het thans is samengesteld, geen bij wet ingestelde rechterlijke instantie is in de zin van artikel 6, lid 1, van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en het niet tot zijn bevoegdheid behoort om de rechtspraak van de rechterlijke instanties, waaronder de Sąd Najwyższy, te beoordelen.
- 3 De onderhavige zaak heeft een Europese dimensie, aangezien de civiele kamer van de Sąd Najwyższy een beslissing moet nemen in antwoord op de in het begin genoemde rechtsvragen betreffende de situatie van de consumenten die aan vreemde munten gekoppelde of in vreemde munten geïndexeerde leningsovereenkomsten hebben afgesloten, en die thans met banken in geschil zijn over de vraag of de door hen gesloten overeenkomsten oneerlijke bedingen bevatten en wat de gevolgen daarvan zijn, met name in het kader van de bepalingen van het Kodeks cywilny (burgerlijk wetboek) tot omzetting van richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993. Die beslissing zal de werking van een rechtsbeginsel hebben en is bindend voor alle rechtsprekende formaties van de Sąd Najwyższy. De functies die de Sąd Najwyższy uitoefent in het kader van het rechterlijk toezicht op de gewone rechterlijke instanties en hun

rechtspraak, alsook zijn positie binnen de rechtsbedeling zullen er waarschijnlijk toe leiden dat de gewone rechterlijke instanties deze uitlegging zullen eerbiedigen. Deze beslissing zal voor de praktijk aldus richtinggevend zijn in uiterst maatschappelijk relevante zaken. De aard van die zaken impliceert dat de beide partijen in het geding (de consument – de kredietnemer en de bank – de kredietgever) verwachten dat deze worden beslecht door een rechterlijke instantie die voldoet aan de voorwaarden van een onpartijdige rechterlijke instantie, waarbij alle tekortkomingen en twijfels dienaangaande kunnen worden gebruikt als argument om de relevantie van die beslechting te ondergraven.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 4 De Sąd Najwyższy en de in het kader daarvan bestaande civiele kamer, doet uitspraak over de rechtsmiddelen op de onder het recht van de Unie vallende gebieden. Het lijkt geen twijfel dat de kwestie van oneerlijke bedingen in leningsovereenkomsten die aan vreemde munten zijn gekoppeld of in vreemde munten zijn geïndexeerd (in de spreektaal leningen in Zwitserse frank genoemd), het voorwerp uitmaakt van een Unierechtelijke regeling. De procedure die met het verzoek van de eerste president van de Sąd Najwyższy is ingeleid, heeft betrekking op de uitlegging van het nationale recht inzake de gevolgen van de opname van oneerlijke bedingen in leningsovereenkomsten in franken. Het beantwoorden van de vragen van de eerste president van de Sąd Najwyższy moet echter worden voorafgegaan door een uiteenzetting van de twijfels over de benoeming van een deel van de samenstelling van de civiele kamer.
- 5 Aangezien de meerderheid van de rechters van de civiele kamer – namelijk de rechters die vóór 2018 waren benoemd – twijfel had geuit over de regelmatigheid van de benoemingen van rechters in de Sąd Najwyższy door de Poolse president sinds 2018, heeft de Sąd Najwyższy het gerechtvaardigd geacht een prejudiciële vraag te stellen over de regelmatigheid van de samenstelling van de rechtsprekende formatie. In casu beroept de Sąd Najwyższy zich enkel op twijfels over de regelmatigheid van de benoeming met betrekking tot het deel van de rechters waaruit die rechterlijke instantie bestaat.
- 6 Het antwoord op de vraag of de civiele kamer van de Sąd Najwyższy een „rechterlijke instantie” is in de zin van het Unierecht en daarenboven, of de aldus gevormde samenstelling van de civiele kamer van de Sąd Najwyższy een onafhankelijke, onpartijdige rechterlijke instantie is die vooraf bij wet is ingesteld en die de justitiabelen daadwerkelijke rechtsbescherming op de onder het recht van de Unie vallende gebieden verzekert, is van wezenlijk belang voor het besluit of haar beslissingen rechtsgevolgen kunnen hebben op het niveau van het Unierecht alsook de rechtspraak van de Sąd Najwyższy en de gewone rechterlijke instanties kunnen beïnvloeden.
- 7 Onder verwijzing naar de rechtspraak van het Hof en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: „EHRM”) herinnert de Sąd Najwyższy aan de

criteria om een rechterlijke instantie als een onafhankelijke, onpartijdige en vooraf bij wet ingestelde rechterlijke instantie aan te kunnen merken overeenkomstig de vereisten van het Unierecht en het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Daartoe haalt zij met name de arresten van het Hof aan: arresten van 19 november 2019, A. K. e.a. (Onafhankelijkheid van de tuchtkamer van de Sąd Najwyższy) (C-585/18, C-624/18 en C-625/18, EU:C:2019:982); 22 maart 2021, A.B. e.a. (Benoeming van de rechters bij de Sąd Najwyższy – Beroep) (C-824/18, EU:C:2021:153) en het arrest van het EHRM van 6 november 2018, ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ tegen Portugal (verzoekschrift nr. 55391/13).

- 8 De Sąd Najwyższy wijst op verschillende omstandigheden die erop kunnen wijzen dat de Poolse wetgever met de wetwijzigingen heeft gehandeld met de bedoeling om elke mogelijke rechterlijke toetsing van benoemingen op basis van beslissingen van de in 2018 opgerichte nationale raad voor de rechtspraak te verhinderen.
- 9 De Sąd Najwyższy merkt tevens op dat de Poolse president de bevoegdheid tot benoeming van rechters opvat als een handeling waarvan de uitoefening niet alleen geen medeondertekening door de voorzitter van de ministerraad vereist – wat daadwerkelijk op een grondwettelijke grondslag berust – maar bovendien als een handeling die aan geen enkele toetsing is onderworpen.
- 10 De Sąd Najwyższy herinnert eraan dat artikel 187, lid 1, van de Poolse grondwet bepaalt dat de nationale raad voor de rechtspraak wordt samengesteld uit rechters, de door de Sejm (tweede volksvertegenwoordigende kamer, Polen) gekozen afgevaardigden, de door de Senat (eerste volksvertegenwoordigende kamer, Polen) gekozen senatoren, de minister van Justitie en een door de president van de Republiek aangewezen persoon. Wat de rechters betreft, vermeldt de grondwet rechtstreeks de eerste president van de Sąd Najwyższy en de president van Naczelny Sąd Administracyjny (hoogste bestuursrechter, Polen) en geeft zij aan dat de overige vijftien leden worden gekozen uit de rechters van de Sąd Najwyższy, de gewone rechterlijke instanties, de bestuurlijke rechterlijke instanties en de militaire rechterlijke instanties. Volgens de Sąd Najwyższy kan uit artikel 187, lid 1, van de Poolse grondwet niet worden geconcludeerd dat de rechters die deel uitmaken van de nationale raad voor de rechtspraak verkozen mogen worden door een van de kamers van het Parlement en niet door de rechters zelf. Indien de wetgever de keuze van de rechters had willen toevertrouwen aan het parlement of aan een van zijn kamers, zou de Poolse grondwet uitdrukkelijk in een dergelijke bevoegdheid voorzien.
- 11 De Sąd Najwyższy gaat verder in op hoe het proces van het invullen van vacante betrekkingen als rechter verliep, met name bij de Sąd Najwyższy, vóór de wetwijzigingen in 2018. Die rechter is van oordeel dat het afwijken van de tot 2018 geldende regels volgens welke het zogenaamde rechterlijke deel van de nationale raad voor de rechtspraak wordt gekozen door de rechters, en van de regels voor de benoeming van rechters in die rechterlijke instantie, een kennelijke

schending is van de beginselen voor de benoeming van rechters in de Sąd Najwyższy. In combinatie met andere schendingen van regels voor de benoeming van rechters die sinds 2018 hebben plaatsgevonden, ondergraaft dit de regelmatigheid van de samenstelling van de Sąd Najwyższy die onderhavige prejudiciële vraag stelt.

- 12 De Sąd Najwyższy wijst op de verschillende in het openbaar aan het licht gekomen onregelmatigheden bij het opstellen van steunlijsten voor leden van de nationale raad voor de rechtspraak. Bij wijze van voorbeeld wordt gewezen op het feit dat een kandidaat zijn eigen steunlijst heeft ondertekend en/of dat dezelfde kandidaat gebruikmaakt van de steun die van hem is ingetrokken. Deze rechter merkt op dat de intrekking van de steun heeft plaatsgevonden voordat de procedure tot verificatie van de lijst en de stemming op basis daarvan is ingeleid, en dat dit feit ook vooraf aan de president van de Sejm is meegedeeld. Deze situatie heeft geen invloed gehad op de benoeming van deze kandidaat als lid van de nationale raad voor de rechtspraak en zijn werkzaamheden binnen die instantie.
- 13 De Sąd Najwyższy beschrijft de wijzigingen die op grond van de wet inzake de Sąd Najwyższy van 8 december 2017 zijn aangebracht in het model voor de selectie van rechters van die rechterlijke instantie, waarbij zij aangeeft dat in het uitgevoerde proces schendingen van het recht hebben plaatsgevonden wat betreft de publicatie van de mededeling over vacante betrekkingen voor het ambt van rechter (ontbreken van medeondertekening door de voorzitter van de ministerraad), het verloop van de voorbenoemingsprocedure door de nationale raad voor de rechtspraak (de samenstelling ervan en het verrichten van vergelijkende onderzoeken in strijd met de beginselen van transparantie en billijkheid), en de benoeming van rechters in oktober 2018, [ondanks het feit dat besluiten van de nationale raad voor de rechtspraak, die het voorstel voor de benoeming tot rechter bij de Sąd Najwyższy bevatten, eerder bij de Naczelny Sąd Administracyjny zijn aangevochten, dat de Naczelny Sąd Administracyjny de tenuitvoerlegging van die besluiten overeenkomstig het nationale recht heeft geschorst en dat die besluiten in 2021 nietig zijn verklaard].
- 14 Volgens de Sąd Najwyższy kunnen personen die zijn aangewezen in het kader van een onregelmatige procedure van benoeming tot het ambt van rechter, niet worden beschouwd als kandidaten die naar behoren zijn voorgedragen aan de president en aan wie de president het ambt van de rechter van de Sąd Najwyższy kon toevertrouwen. Met de overhandiging van de benoemingsbesluiten aan deze personen worden zij weliswaar formeel tot rechter benoemd, maar om te beoordelen of deze personen rechterlijke functies kunnen uitoefenen, moet worden vastgesteld of de normen van onpartijdigheid en onafhankelijkheid die voor een rechterlijke instantie gelden, daardoor niet geschonden worden.
- 15 De tweede vraag wordt gerechtvaardigd door de invoering door de wetgever van nieuwe bepalingen in de wet op de Sąd Najwyższy die, op straffe van een tuchtrechtelijke sanctie in de vorm van ontzetting uit het ambt, verbieden dat de rechtmatigheid van de benoeming van een rechter of zijn uit de benoeming

voortvloeiende bevoegdheid tot het verrichten van rechterlijke taken wordt vastgesteld of onderzocht alsook dat verzoeken tot wraking van een rechter op die gronden inhoudelijk worden beoordeeld, toelaatbaar zijn. Volgens de Sąd Najwyższy leiden deze wijzigingen tot de onmogelijkheid om rechterlijk toezicht uit te oefenen op de regelmatigheid van de benoeming van rechters, waaronder in het bijzonder van die welke sinds 2018 zijn benoemd.

- 16 Volgens de Sąd Najwyższy is artikel 29, leden 2 en 3, van de wet inzake de Sąd Najwyższy, op grond waarvan de legitimiteit van rechterlijke instanties en gerechtshoven, constitutionele organen van de staat alsook organen voor het juridisch toezicht en de rechtsbescherming, niet mag worden betwist en de Sąd Najwyższy de rechtmatigheid van de benoeming van een rechter of zijn daaruit voortvloeiende bevoegdheid om rechterlijke taken te verrichten, niet mag vaststellen of beoordelen, in strijd met het Unierecht, maar is het passend om hierover het standpunt van het Hof van Justitie te nemen.
- 17 De noodzaak om de derde prejudiciële vraag te stellen houdt verband met het feit dat op 23 januari 2020 een besluit van drie verenigde kamers van de Sąd Najwyższy is aangenomen (BSA 1–4110–1/2020). Met deze beslissing heeft de Sąd Najwyższy uitvoering gegeven aan het arrest van het Hof van 19 november 2019 in de zaken C-585/18, C-624/18 en C-625/18 door uiteen te zetten welke praktische gevolgen voor de procedure zich voordoen wanneer de toets van de onafhankelijkheid van de nationale raad voor de rechtspraak – als orgaan dat betrokken is bij de procedure ter benoeming van een rechter – ten aanzien van de wetgevende en uitvoerende macht negatief is. In die beslissing werd met name vastgesteld dat er ook sprake is van een onregelmatige formatie of een strijdigheid in de samenstelling van de rechterlijke instantie, wanneer aan de rechtsprekende formatie een persoon deelneemt die is benoemd tot rechter in de Sąd Najwyższy op voordracht van de nationale raad voor de rechtspraak, georganiseerd op de wijze als voorzien in de wet van 8 december 2017 tot wijziging van de wet inzake de nationale raad voor de rechtspraak. Deze beslissing heeft de kracht van een rechtsbeginsel gekregen en is bindend voor elke formatie van de Sąd Najwyższy, totdat ervan wordt afgeweken.
- 18 Bij arrest van 20 april 2020 (U 2/20) heeft het Trybunał Konstytucyjny (grondwettelijk hof, Polen) op verzoek van de voorzitter van de ministerraad geoordeeld dat dit besluit niet in overeenstemming was met een aantal bepalingen van de Poolse grondwet, met artikel 2 en artikel 4, lid 3, VEU en artikel 6, lid 1, EVRM. Daarentegen heeft het Trybunał Konstytucyjny bij beslissing van 21 april 2020 (Kpt 1/20) geoordeeld dat de Sąd Najwyższy niet bevoegd was om bepalingen van het recht uit te leggen met als gevolg dat de normatieve toestand van het stelsel en de rechterlijke organisatie wordt gewijzigd, en dat de Sąd Najwyższy niet bevoegd was om toezicht uit te oefenen op de uitoefening door de Poolse president van de bevoegdheid die verbonden is aan het benoemen van rechters op voordracht van de nationale raad voor de rechtspraak, met inbegrip van het geven van een bindende uitlegging van de regeling die leidt tot de

vaststelling van de voorwaarden van een doeltreffende uitoefening van de bevoegdheid van de Poolse president.

- 19 Volgens de Sąd Najwyższy beogen de genoemde beslissingen van het Trybunał Konstytucyjny te voorkomen dat partijen in de procedure verzoeken om uitsluiting van rechters op de gronden waarop het arrest van het Hof van Justitie in zaak C-585/18 betrekking heeft. Volgens hem is het Trybunał Konstytucyjny in de zaak U 2/20 verder gegaan dan de reikwijdte van zijn jurisdictie en heeft het zich ingemengd in rechtsprekende activiteiten van de rechterlijke instanties. Het bestreden besluit van 23 januari 2020 is immers geen „wettelijke bepaling” noch een andere rechtshandeling die onder het Trybunał Konstytucyjny valt. Alleen handelingen van de wetgevende of uitvoerende macht kunnen de aard van wettelijke bepaling hebben, in tegenstelling tot handelingen van de rechterlijke macht. De beslissingen van de Sąd Najwyższy die zijn vastgesteld in het kader van de functie van rechterlijk toezicht, kunnen niet worden getoetst, aangezien zij geen normatieve handelingen zijn in de zin van de Poolse grondwet. Het verrichte onderzoek gaat dus verder dan de uit de Poolse grondwet voortvloeiende bevoegdheid van het Trybunał Konstytucyjny. Uitvoeringshandelingen van de wet kunnen evenmin door het Trybunał Konstytucyjny worden getoetst.
- 20 Voorts merkt de Sąd Najwyższy op dat deze beslissing, wegens de onregelmatigheid van de benoeming van de samenstelling van de rechtsprekende formatie (deelneming aan de formatie door personen die eerder betrokken waren bij het wetgevingsproces), niet tot gevolg kan hebben dat de Sąd Najwyższy gebonden is door dergelijke beslissing, ondanks het feit dat deze is gepubliceerd. Bovendien is de samenstelling van het Trybunał Konstytucyjny ook onregelmatig vanwege benoemingen op reeds ingevulde plaatsen, een omstandigheid die het voorwerp is geweest van een arrest van het EHRM van 7 mei 2021 (nr. 4907/18, Xero Flor Sp. z o.o. tegen Polen). In dat arrest heeft het EHRM geoordeeld dat de achtste legislatuur van de Sejm, enerzijds, en de president van de Republiek Polen, anderzijds, het fundamentele beginsel van verkiezingen van rechters in het Trybunał Konstytucyjny hebben geschonden, doordat zij ambten hebben ingevuld die reeds in de vorige legislatuur van de Sejm waren ingevuld, waarbij de president van de Republiek Polen de eed heeft afgenomen van personen die een plaats zouden innemen die reeds ingevuld was en hun benoemingshandelingen heeft overhandigd. Dit betekent dat het Trybunał Konstytucyjny in zijn huidige samenstelling niet voldoet aan de eisen van een gerecht dat bij de wet is ingesteld in de zin van artikel 6, lid 1, EVRM.
- 21 Bijgevolg blijft de beslissing van de Sąd Najwyższy van 23 januari 2020 van kracht en is deze bindend voor de Sąd Najwyższy.